

Samantekt: Starfsmenn af erlendum uppruna hjá Reykjavíkurborg

Nemandi: Berglind G. Bergþórsdóttir

Sérsvið: Mannauðsstjórnun

Dagsetning: Maí 2007

Markmið rannsóknarinnar er að fá sem heildstæðasta mynd af stöðu starfsmanna af erlendum uppruna á vinnustöðum Reykjavíkurborgar. Er rannsókninni þannig ætlað að veita gott yfirlit yfir þann hóp erlendra starfsmanna sem vinnur hjá borginni. Sérstaklega verður lögð áhersla á að skoða hvaða störfum starfsmennirnir eru að sinna, hvort menntunarbakgrunnur þeirra nýtist í þeim störfum sem þeir sinna og hvernig íslenskukunnátta starfsmanna hefur áhrif á stöðu þeirra á vinnustaðnum. Til að markmiðum rannsóknarinnar verði náð er notast bæði við meginlegar og eigindlegar rannsóknaraðferðir. Stuðst er við meginlega nálgun til að ná utan um ákveðnar grunnupplýsingar um erlenda starfsmenn og í framhaldi af því eru tekin rýnihópaviðtöl við fimm hópa starfsmanna frá mismunandi upprunalöndum og sem koma frá ólíkum tungumálasvæðum. Með því að tala við erlendu starfsmennina sjálfa er verið að leita eftir viðhorfum þeirra til vinnustaðarins og starfsaðstæðna og reynt að fá innsýn inn í þeirra reynsluheim.

Í fræðilegum inngangi er fjallað um vinnumarkaðinn og stöðu erlendra starfsmanna út frá kenningum sem leitast við að skýra hvaða öfl stýra því að vinnuafli flyst milli landa. Í framhaldi af því er umfjöllun um starfsferil starfsmanna og mikilvægi þess að þeir fái tækifæri til að þróast í starfi. Til að setja stöðuna sem blasir við Reykjavíkurborg í tengslum við erlenda starfsmenn í samhengi við íslenskan veruleika, er farið yfir aðstæður og þróun á íslenskum vinnumarkaði þar sem fyrirkomulagi íslenskukennslu fyrir útlendinga og viðurkenningu á erlendri menntun er sérstaklega gerð skil. Leitast er við að nýta upplýsingar og reynslu annarra Norðurlandaborga og því bæði fjallað um nokkrar norrænar rannsóknir þar sem staða erlendra starfsmanna er skoðuð á opinberum vinnustöðum og einnig er gert grein fyrir stöðunni hjá þremur öðrum Norðurlandaborgum.

Meðal helstu niðurstaðna er að erlendir starfsmenn borgarinnar eru áberandi í störfum sem ekki krefjast fagmenntunar eins og ræstingum, umönnum og sem skólaliðar. Um þriðjungur starfsmannanna hefur lokið háskólamenntun og þar af eru um 15% sem sinna

störfum sem ekki krefjast háskólamenntunar. Þættir sem hafa áhrif á stöðu starfsmanna á vinnustaðnum eru uppruni, menntunarbakgrunnur, íslenskukunnátta og búsetutími. Íslenskukunnáttan er að mati starfsmannanna sjálfra lykillinn að þróun í starfi og bættri stöðu erlendra starfsmanna á vinnumarkaði.